

Serbest meslek makbuzundan alınmayan hizmet bedeline tekabül eden stopajın ne şekilde ödeneceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2703
Tarih	29.08.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2703

29/08/2012

Konu : Serbest meslek makbuzundan alınmayan hizmet bedeline tekabül eden stopajın ne şekilde ödeneceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, aranızdaki vekalet ilişkisinden dolayı Avukat ... tarafından kurumunuza düzenlenen 576.900,00 TL serbest meslek makbuzu karşılığının, 250.000,00 TL.'sinin banka aracılığıyla nakit olarak, 103.842,00 TL.'sinin vadeli çek ile ödendiği ancak, aranızdaki karşılıklı anlaşma ile vekalet ilişkisinin sonlandırılarak, düzenlenen serbest meslek makbuzundan alınmayan hizmet bedeline tekabül eden kısma karşılık olarak iade faturası tanzim edildiği belirtilerek, ödenmeyen ve iade faturası düzenlenen hizmet bedeline ilişkin gelir vergisi stopajı tutarının ödenip ödenmeyeceği ile ödenecek gelir vergisi stopajının ne şekilde iade edileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

"Serbest Meslek Kazancının Tarifi" başlıklı 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır... " hükmü,

"Serbest Meslek Kazancının Tespiti" başlıklı 67 nci maddesinde;"Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır. ..." hükmü,

94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifa yapmaya mecburdurlar." hükmü,

94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde; "Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

...

b) Diğerlerinden, (2009/14592 sayılı B.K.K. ile % 20)

...

vergi tevkifatı yapılır. " hükmü,

96 ncı maddesinde; "Vergi tevkifatı, 94'üncü madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder... " hükmü,

98 inci maddesinde; "94 'üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar..." hükmü,

yer almaktadır.

Ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde fatura satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış olup, "Makbuz Mecburiyeti" başlıklı 236 ncı maddesinde ise, serbest meslek erbabının mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim edeceği ve bir nüshasını müşteriye vereceği, müşterisinde bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "3.Gelir ve Kurumlar Vergisi ile İlgili Vergi Hatalarından Kaynaklanan İade İşlemleri" başlıklı bölümün "3.2. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade" başlıklı alt bölümünde;

"Fazla veya yersiz olarak vergi tahakkuk ettirilmesine neden olan vergi hatasının düzeltilmesi halinde, vergi hatası nedeniyle fazla olarak tahakkuk ettirilmiş verginin ödenmiş olması şartıyla, verginin mükellefe iadesi gerekmektedir..." açıklaması yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, vekalet ilişkisinden dolayı kurumunuza avukat ... tarafından düzenlenen serbest meslek makbuzundaki 576.900,00 TL.'lik tutar üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/2-b alt bendine göre gelir vergisi tevkifat yapılarak muhtasar beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, sona erdirilen vekalet ilişkisine ait iade faturası ile verilmeyen hizmet bedeline ilişkin alınmayan tutarlara ait gelir vergisi tevkifatı fazla veya yersiz olarak ödenen vergi niteliğinde değerlendirilemeyeceğinden 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar çerçevesinde yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.